

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки, права та планування бізнесу

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ Н.В. Сментина

“___” грудня 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
за магістерською програмою професійного спрямування «Економіка
планування та управління бізнесом»

на тему: «Шляхи підвищення платоспроможності підприємства «Міські
дороги»»

Виконавець
студент ФЕУП
Скідан В.С. _____

Науковий керівник
к.е.н., професор
Карпов В.А. _____

ОДЕСА – 2018

АНОТАЦІЯ

Скідан В.С. «Шляхи підвищення платоспроможності підприємства «Міські дороги»», кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня зі спеціальності: «076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою «Економіка планування та управління бізнесом»
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

У роботі розглядаються теоретичні аспекти оцінки фінансового стану, у тому числі й платоспроможності, а також методичні основи процесів фінансового оздоровлення підприємства.

Проведено аналіз фінансово-господарської діяльності КП «Міські дороги». Виявлено резерви щодо надходження додаткових грошових потоків від функціонування зупиночних комплексів.

Запропоновано схему реалізації проектів спільної діяльності з реклами на інформаційних табло та встановленні кавових автоматів та автоматів поповнення рахунку. Проведено оцінку економічної ефективності проектів та їхній вплив на платоспроможність підприємства. Проаналізовано можливі ризики та запропоновано заходи щодо їхньої мінімізації.

Ключові слова: фінансовий стан, платоспроможність, комунальні підприємства, зупиночні комплекси, реклама, вендінг.

ANNOTATION

Skidan V.S. «Ways of raising the solvency of the enterprise «City roads»»
qualifying work for obtaining an educational master's degree in specialty 076
«Entrepreneurship, trade and stock-taking activity» under the master's program «Economics of
Management and Business Planning»
Odessa National Economic University, Odessa, 2018

The theoretical aspects of assessing the financial condition, including solvency, as well as the methodical basis of the processes of financial rehabilitation of the enterprise are considered in the paper.

The analysis of financial and economic activity of the Communal Enterprise "Municipal Roads" was conducted. Reserves for the receipt of additional cash flows from operation of stopping complexes are revealed.

The scheme of realization of projects of joint activity on advertising on the information boards and installation of coffee machines and automats of replenishment of the account is offered. An estimation of economic efficiency of the projects and their influence on the solvency of the enterprise was conducted. The analysis of possible risks and measures to minimize them are proposed.

Key words: financial status, solvency, communal enterprises, stop systems, advertising, vending.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
1.1 Сутність платоспроможності підприємства.....	6
1.2 Методологія оцінки платоспроможності підприємства	15
1.3 Особливості господарської діяльності комунальних підприємств.....	21
РОЗДІЛ 2. ОБГРУНТУВАННЯ НАПРЯМКІВ ПІДВИЩЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
2.1 Характеристика та основні показники діяльності КП «Міські дороги»	32
2.2 Аналіз фінансового стану та платоспроможності КП «Міські дороги»...	36
2.3 Обґрунтування можливих заходів щодо покращення платоспроможності підприємства.....	50
РОЗДІЛ 3. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЕКТІВ ПІДВИЩЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
3.1 Обґрунтування основних напрямів покращення платоспроможності.....	59
3.2 Фінансово - економічні параметри проекту обслуговування зупиночних комплексів.....	69
3.3 Оцінка проектних ризиків	76
ВИСНОВКИ.....	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	86
Додатки.....	93

ВСТУП

Фінансово-економічна безпека підприємств є однією з найважливіших умов для забезпечення нормального функціонування і розвитку всієї сфери підприємництва. В свою чергу фінансовий стан підприємства прийнято оцінювати з короткострокової (ліквідності та платоспроможності) і довгострокової (фінансової стійкості) перспективи.

Сьогодні в діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання можна спостерігати катастрофічну ситуацію зумовлену збитковістю підприємств, кризою неплатежів та іншими факторами. За таких умов, щоб уникнути фінансової кризи, виникає потреба оцінити перспективу розвитку підприємства, спрогнозувати його майбутній фінансово-господарський стан та розробити можливі шляхи попередження негативних явищ.

Основною метою антикризового фінансового керування є пошук таких способів та методів, які забезпечать швидке поновлення платоспроможності й відновлення достатнього рівня фінансової стабільності підприємства для запобігання його банкрутству.

Для забезпечення платоспроможності підприємства необхідна реалізація системи організаційно-економічних заходів, спрямованих на ефективне управління, оперативне виявлення ознак неспроможності виконання обов'язкових платежів у встановлений термін, формування передумов до зниження ризику неплатежів з метою нормального функціонування підприємства в результаті здійснення операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

Відтак актуальність випускної роботи полягає в необхідності забезпечення такого рівня платоспроможності підприємства, за яким буде досягнуто необхідний захист та надійність його функціонування.

Вивченням питань платоспроможності підприємств в різні часи займалась велика кількість вчених, насамперед, А.П. Богатирський, Є.В.

Мних, В.І. Гонтар, І.О. Ахновська, О.А. Бугай, Н.О. Власова, Н.М. Давиденко, А.В. Грачев, Ю.Ю. Журавльова, Л.А. Лахтіонова, О.П. Фещенко.

Мета кваліфікаційної роботи полягає у вивчення теоретичних та методологічних основ управління платоспроможністю підприємств, дослідження сучасних методів з проведення аналізу платоспроможності на підприємствах України, а також розробка шляхів покращення платоспроможності.

Завданнями дипломної роботи є:

- дослідити теоретичні основи поняття «платоспроможність» підприємства, розкрити його сутність;
- охарактеризувати систему показників, що дозволяють оцінити платоспроможність підприємства;
- сформулювати теоретичні та методичні засади управління платоспроможністю як складовою фінансової безпеки підприємства;
- провести аналіз фінансово-господарської діяльності КП «Міські дороги»;
- здійснити аналіз поточного фінансового стану підприємства;
- дослідити вплив зовнішнього середовища на діяльність підприємства;
- запропонувати шляхи збільшення платоспроможності як основи фінансової стабілізації підприємства;
- оцінити доцільність реалізації проекту спільної діяльності та обґрунтувати його основні параметри;
- розрахувати критерії ефективності проекту;
- визначити проектні ризики та шляхи їхньої мінімізації.

Об'єктом дослідження виступають процеси покращення платоспроможності підприємства за рахунок освоєння нових джерел доходів за допомогою спільної діяльності.

Предметом дослідження є методи, які спрямованні на обґрунтування проекту покращення платоспроможності комунального підприємства, на прикладі КП «Міські дороги».

Методи дослідження. Як теоретичний базис використовувалися загальнонаукові методи: системний, формально-логічний, метод аналізу і синтезу. Для практичних досліджень використовувалися горизонтальний і порівняльний аналіз на базі фінансової звітності КП «Міські дороги», а також методи угруповань та інші статистичні методи. Обрані методи дають можливість порівнювати, групувати та аналізувати дані. Розрахунки проекту спільної діяльності провадилися з використанням програмних продуктів «Project Expert» і «Exel».

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою є статті періодичних наукових видань, навчальні посібники, маркетингові звіти, фінансова та статистична звітність КП «Міські дороги». Були також використані офіційні сайти державних організацій та консалтингових фірм та інші Інтернет джерела. Означена компіляція джерел інформації дає змогу встановити суть та значення платоспроможності, а також дослідити теоретичні та практичні засади управління платоспроможністю, а також проектної діяльності.

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами проведеного дослідження опубліковано статтю в журналі «Науковий вісник Одеського національного економічного університету» за темою «Роль інновацій у покращенні платоспроможності комунальних підприємств».

ВИСНОВКИ

Розглянувши теоретичні питання платоспроможності підприємства та вирішення цих питань в практичній діяльності КП «Міські дороги», в роботі зроблено наступні висновки:

1. Комунальне підприємство «Міські дороги» (далі КП «Міські дороги») створено в 2014 році і займається роботами з вуличного благоустрою м. Одеса. Основними видами діяльності є: будівництво міських доріг в м. Одеса, капітальний ремонт доріг та тротуарів, ремонт міжквартирних доріг, обладнання придорожніх об'єктів, послуги жителям приватного сектору. На підприємстві працює понад 400 робітників, з них 72% виробничого, 18% адміністративного і 10% інженерно-технічного персоналу.
2. Загальна сума доходів в 2017 році склала 129,2 млн. грн., що на третину більше ніж в 2015 році. В той же час за період, що аналізується, собівартість реалізованої продукції зросла в 3,3 рази і склала 118,8 млн. грн. В результаті валовий збиток від продажу склав -117,8 млн. грн., фінансовий результат від операційної діяльності -31,6 млн. грн. Щоб уникнути загальної збитковості були збільшені дотації з міського бюджету. Якщо в 2015 році вони встановили 48137 тис. грн., то в 2017 році – 96148 тис. грн. (ріст на 237,2%).
3. З точки зору фінансових ризиків звертає на себе увагу великий розмір поточних зобов'язань з яких найбільшу долю займають заборгованість з розрахунків (130864 тис. грн.). Фактично це передплачені роботи наступного року. В той же час сумарні оборотні активи складають всього 19509 тис. грн. (15%) від цієї суми. Дана ситуація також чревата значними ризиками платоспроможності.

4. Після проведення оцінки ліквідності балансу було зроблено висновок про те, що баланс підприємства є неліквідним – виконується тільки одна з чотирьох умов ліквідності балансу.
5. Проведений аналіз в цілому свідчить про нестійкий фінансовий стан діяльності підприємства та його низьку платоспроможність. Сьогодні його діяльність цілком залежить від дотацій та субвенцій міського бюджету. Отже основним напрямком підвищення рівня платоспроможності може вважатися освоєння нових напрямків надходження коштів за прибуткові послуги.
6. Обґрунтовано, що одним з напрямків підвищення платоспроможності може стати обслуговування, ремонт та прибирання зупиночних комплексів. В свою чергу, зупиночні комплекси можуть стати джерелом додаткових доходів підприємства, а отже сприяти покращенню його платоспроможності. В цьому контексті доцільно розглянути 2 проекти: використання електронних табло у якості рекламного носія та передача у оренду місць на комплексах з боковою секцією та великих комплексах для встановлення автоматів поповнення рахунку та кофейних автоматів.
7. Основною метою проекту є знаходження нових джерел надходжень грошових коштів без використання бюджетних коштів. Наш аналіз показав, що такі джерела є. КП «Міські дороги» часто виконує послуги з ремонту та обслуговуванню міських шляхів за рахунок бюджетних коштів в той час, як використовують ці результати різні бізнес-структури і при цьому отримують прибутки. Тому пошук таких ніш може бути корисним для економії бюджетних коштів та отримання додаткових доходів, що позитивно позначиться на платоспроможності комунального підприємства.
8. Згідно з проектом обслуговування зупинкових комплексів до функцій КП «Міські дороги» відноситься: підготовка площадки під

встановлення комплексу, підготовка фундаменту під споруди, прийняття готового зупинкового комплексу на баланс, обслуговування зупинкового комплексу під час його експлуатації. Реалізація даних функцій не потребує додаткових інвестицій. Але в складі стартових витрат слід урахувати витрати на обладнання зупинкових комплексів. Ці витрати обґрунтовуються з урахуванням кошторису який складає 2268 грн. на один зупинковий комплекс.

9. Розрахунок показників балансу кеш-фло показав, що тільки в другому і третьому місяці результати балансу будуть від'ємними, але ця сума значно нижча за залишок грошових коштів у підприємства, тобто її можна погасити власними обіговими коштами. З плану прибутків видно, що в перші 4 місяці діяльність буде збитковою, а надалі спостерігається постійне зростання прибутків. На кінець розрахункового періоду він досягне 458 тис. грн. в квартал.
10. При ставці дисконтування 27 % дисконтований період окупності складе 5 місяців. Чистий приведений дохід складе 3,6 млн. грн., що значне покращить платоспроможність підприємства. Високі показники норми рентабельності та прибутковості інвестицій визначені тим, що проект здійснюється без додаткових інвестицій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Августин Р. Р. Поняття і зміст права комунальної власності: проблемні моменти // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: економіка. – 2016. – № 20. – С.40-42.
2. Аллахвердян А. В. Научные аспекты управления коммунальными предприятиями / А. В. Аллахвердян // Вісник економічної науки України 2009, № 1(15) – С.20-22.
3. Афанасьєв М.В. Проектний аналіз: конспект лекцій / М.В. Афанасьєв, І.Я. Іпполітова ; Харк. нац. екон. ун-т. — Х., 2014. — 260 с.
4. Ахновська І.О. Методичний підхід до оцінки фінансового стану суб'єктів малого підприємництва / І.О. Ахновська, А.Л. Тофан// Вісник ДонНУ. – Серія В. Економіка і право. – 2013. – № 1. – С.10–15.
5. Балджи М.Д. Управління економічними ризиками в інноваційній діяльності підприємств / М.Д. Балджи // Науковий вісник ОНЕУ: зб. наук. пр. – Одеса, 2013. – Вип. 18 (197). – С.5-14.
6. Басика Т. Г. Аналіз ефективності діяльності муніципальних утворень / Т. Г. Басика. — К.: Бравоглас, 2009. – № 3. – 120с.
7. Бердянова О. І. Аналіз та планування діяльності комунальних підприємств / О. І. Бердянова. – К. : ІНДІРоМ, 2017. – 80с.
8. Бизнес-планирование деятельности предприятий, управляющих объектами коммунальной инфраструктуры / Сиваев С. Б., Аванесян В. Р., Соколова А. М., Аскеров Э. Н. // Журнал руководителя и главного бухгалтера. – 2013. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.urbaneeconomics.ru/publications/?mat_id=168
9. Богатирський А. П. Основи фінансового аналізу учасників комунального сектору / А. П. Богатирський. – Дн-к. : Крок, 2014. – 175с.

- 10.Бугай О.А. Ліквідність та платоспроможність: економічна суть та експертна оцінка / О.А. Бугай // Галицький економічний вісник. – 2011. - №3. – С.150.
- 11.Бутиріна В. М. Комунальні підприємства в системі управління / В. М. Бутиріна. – К.: Бравоглас, 2015. – 150с.
- 12.Васильківський Д.М. Стратегічне управління підприємством в умовах ринкових відносин// Вісник Технологічного університету Поділля. Соціально-гуманітарні науки.- 2015.- №6.- С.81-83.
- 13.Верещагіна Г. В. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства: конспект лекцій / Г. В. Верещагіна; Харк. нац. екон. ун-т. - Х., 2015. - 116 с.
- 14.Власова Н.О. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємств роздрібної торгівлі: монографія/Н.О. Власова, Т.С.Пічугіна, П.В. Смірнова; Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі – Харків, 2010. – 222 с.
- 15.Галенко С. М. Аналіз потенціалу комунального сектору. Світовий досвід /С. М. Галенко// Матеріали круглого столу «Місцеве самоврядування в сучасному світі», 10-12 вересня 2011р. – м.Сінгапур, 2011р. – С.116-127.
- 16.Герасимчук О. Проблеми фінансування комунальних підприємств в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/04/237.pdf>
- 17.Гізатулліна О. М. Фінансова стійкість підприємства: економічна сутність та методика оцінки /О. М. Гізатулліна, О. П. Чучко // Фінанси, грошовий обіг і кредит. - 2010. - № 3. - С. 240-249.
- 18.Гонтар В. І. Планування діяльності державних та комунальних підприємств / В. І. Гонтар. – К.: Тираж – 2009. – 205с.

19. Горбаченко С.А. Аналіз підприємницьких проєктів: навчальний посібник / Горбаченко С.А., Карпов В.А.- О: ОНЕУ ротапринт, 2013.- 241с.
20. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
21. Грачев А. В. Оценка платежеспособности предприятия за период / А. В. Грачев // Финансовый менеджмент. – 2003. – № 1. – С. 20- 31.
22. Давиденко Н. М. Ліквідність та платоспроможність як показники ефективності фінансового менеджменту підприємства / Н. М. Давиденко // Актуальні проблеми економіки. – 2005. – № 2. – С. 36-42.
23. Дробишева, О. О. Оцінка платоспроможності підприємства в системі антикризового управління / О. О. Дробишева // Экономика и управление. – Симферополь : РИО НАПКС, 2013. – № 4. – С. 129–133.
24. Дука А.П. Аналіз інвестиційних проєктів: навч. посіб. / А.П. Дука ; Акад. праці і соц. відносин Федер. профспілок України. — К., 2010. — 240 с.
25. Економіко-математична модель ефективного управління інноваційними інвестиціями на прикладі комунального підприємства / П. І. Анпілогов, Л. В. Науменко // НТІ. — 2008. — N 2. — С.48-51.
26. Забаштанський М. М. Джерело формування фінансових ресурсів підприємств комунального господарства // Актуальні проблеми економіки. – 2015. - № 6. – С.25-29;
27. Засадський П. М. Принципи розвитку комунального сектору України / П. М. Засадський // Вісн. НАН Укр. Економіка (Дод. видання). – 2008. – С18-26.
28. Журавльова Ю.Ю. Вплив економічних факторів на платоспроможність підприємств//Фінансові відносини: Матеріали VIII Міжнародної конференції “Наука і освіта 2005” (7-21 лютого 2005 р.). – Том 73. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005. – С. 42-43.

29. Журавльова Ю. Ю. Сутність платоспроможності підприємств // Фінанси підприємства. – 2017. – № 1. – С. 116-120.
30. Ігнатов Є. Є. Розв'язання питань методологічного обґрунтування понять «платоспроможність» і «ліквідність» / Є. Є. Ігнатов // Фінанси та кредит. – 2014. – № 6. – С. 34–39.
31. Іонін Є.Є. Розв'язання питань методологічного обґрунтування понять «платоспроможність» і «ліквідність» // Фінанси та кредит. – 2017. – № 6. – С.30-42.
32. Іщева Т. П. Методи управління та розпорядження комунальною власністю / Т. П. Іщева. — К.: Вид-во «Тираж», 2017. — 450с.
33. Карпов В.А. Аналіз ринкової кон'юнктури: навчальний посібник/ Горбаченко С.А., Кучеренко В.Р., Андрейченко А.В., Карпов В..А., Грінченко Р.В. - О: ОНУ, 2014.- 345 с.
34. Кирилова Л.І. Принципи оцінки економічної ефективності інвестиційних проектів / Л.І. Кирилова // Економіка пром-сті . — 2015. — N 3. — С. 122-126.
35. Ковальов М.Л. Платоспроможність в системі оцінки фінансової стійкості підприємства. - [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
36. Комунальна власність — джерело наповнення місцевих бюджетів [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/981/>.
37. Косова Т.Д. Фінансовий аналіз : навч. посібник. / Т.Д. Косова, І.В. Сіменко та ін. – К., Центр учбової літератури, 2013 – 440 с.
38. Крейнина М. Н. Підсумкова оцінка ефективності господарської діяльності підприємства / М.Н. Крейнина. - М.: Фінанси й статистика, 2013.- 135 с.
39. Кузін Б. Т. Економіко-математичне моделювання і планування комунальних підприємств / Б. Т. Кузін. – Л.: Факт, 2011. – 514с.

- 40.Кучеренко В.Р. Економіка регіону: стратегії розвитку комунального сектору міського господарства/ під редакцією д.е.н., проф. Кучеренка В.Р. і Дзезика С.С. – «Атлант», 2009. – 196 с.
- 41.Лагун М.І. Методичні аспекти аналізу платоспроможності підприємства // Формування ринкових відносин в Україні. – 2017. – № 2. – С. 53-57.
- 42.Лахтіонова Л.А. Аналіз платоспроможності та ліквідності об'єктів підприємницької діяльності: монографія/ Л.А.Лахтіонова. – К.:КНЕУ, 2010. – 657с.
- 43.Любенко Н. М. Фінанси підприємств : навчальний посібник / Н. М. Любенко. – К. : ЦУЛ, 2009. – 264 с. – ISBN 978-966-364-923.
- 44.Магістрант М.В. Проблеми платоспроможності підприємств / М.В. Магістрант // Науковий вісник НЛТУ України. - 2012. - №2. – С.221.
- 45.Малішевська С. Б. Стратегія і тактика комунальних підприємств: ретроспективний аналіз / С. Б. Малішевська. – К.: ДіС, 2016. – 264с.
- 46.Маркітан О.С. Управління проектами в підприємницьких структурах: навчальний посібник / Кучеренко В.Р., Маркітан О.С., Горбаченко С.А., Левинський С.В. - О: Астропринт, 2013.- 268 с.
- 47.Мельникова О. С. Методика експрес-діагностики діяльності комунальних підприємств / О. С. Мельникова, В. Г. Сєвка, М. Ф. Іванов // Экономика и управление. – Симферополь, 2009. №6. – С.27-34.
- 48.Міське комунальне господарство: навч. посіб. / Е.І. Устінова, А. Є. Гай, О. О. Маріц, Є. О. Бовсуновський, І. І. Устінова; Нац. авіац. ун-т. — К., 2007. — 136с.
- 49.Міське комунальне господарство: навч. посіб. / Т. О. Шилова; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. — К., 2006. — 272с.
- 50.Мних Є. В. Фінансовий аналіз: навч. посібник /Є. В. Мних, Н. С. Барабаш. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 536 с.

51. Олександренко І. В. Діагностика ліквідності та платоспроможності підприємства / І. В. Олександренко // Актуальні проблеми економіки. - 2014. - № 6. - С. 419-426.
52. Офіційний веб – сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
53. Податковий кодекс України від 6 липня 2012 року N 5180-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>
54. Полещук І.Ф. Аналіз показників ліквідності та платоспроможності підприємства [Електронний ресурс]. І. Ф. Полещук – Режим доступу: <http://intkonf.org>.
55. Слівак А. Є. Проблеми регулювання банкрутства підприємств чи відновлення їх платоспроможності в Україні / А. Є. Слівак // Формування ринкових відносин в Україні. – 2005. – № 12. – С. 8-10.
56. Слободян Н.Г. Фінансово-інвестиційний аналіз: Курс лекцій для студ. ден. та заоч. форм навч. / Н.Г. Слободян ; Нац. ун-т харч. технологій. — К., 2014. — 124 с.
57. Тринька Л.Я. Фінансовий аналіз: навч. посібник /Л.Я. Тринька, О.В. Іванчук(Липчанська). – К.: Алерта, 2014. – 768с.
58. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз: [навчальний посібник] ; частина І / Ю. М. Тютюнник ; 2-ге вид., перероб. і доп. – Полтава : РВВ ПДАА, 2014. – 358 с.
59. Фещенко О.П. Розрахунок показників фінансового стану господарських товариств з урахуванням нових норм фінансової звітності [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2015-2_0-pages229_236.pdf
60. Цал-Цалко Ю. С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз : навч. посіб. / Ю. С. Цал-Цалко. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : ЦУЛ, 2002. – 360 с. - ISBN 966-7938-80-8. 38) Цал-Цалко Ю.С.

- 61.Челомбителько Ю.В. Роль та місце ліквідності та платоспроможності підприємства в сучасному економічному середовищі // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. - №35. – С.458. 40)
- 62.Чимшит С. І. Методичні аспекти оцінки платоспроможності підприємства [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecpros_2014_89_23.pdf.
- 63.Шевченко В. В. Удосконалення інвестиційної діяльності підприємств / В. В. Шевченко, А. І. Ковальов // Науковий вісник. – № 21 (200). – 2013. – С. 92–99.
- 64.Шморгун Н.П. Фінансовий аналіз: навч. посібник /Н.П. Шморгун, І.В. Головка. – К.: Центр учбової літератури, 2006. – 528с.
- 65.Яскевич І.Л. Аналіз системи вибору методів оцінки економічної ефективності проектів / І.Л. Яскевич // НТІ . — 2006. — N 2. — С. 22-24.